Cena za egzemplarz 15 groszy

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOSLĄZAK wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3,— zł.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON nr. 1414.

OGŁOSZENIA oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milimetrowy kosztuje 15 groszy. Wiersz reklamowy 60 groszy

REDAKCJA i EKSPEDYCJA znajduje się w Katowicach Rynek 12.

Nr. 54. Katowice, wtorek 6-go marca 1928 Rok 27.

Wybory do Sejmu.

Rozpoczęte o godzinie 9 rano wybory do Sejmu na całem terytorjum Rzeczypospolitej zakończyły się o godzine 9 wieczór punktualnie. We wszystkich 64 okręgach przebieg wyborów cechowała powaga i niezwykły spokój. Drobne zajścia, jakie tu i ówdzie wynikły, na tle agitacji list konkurencyjnych nie przybrały groźniejszych form, tak, że policja prawie nigdzie nie wkraczała.

Ludność całego państwa godnie spełniła swój obywatelski obowiązek, wykazując udział duży, zarówno w stosunku do wyborów w 1922 jak i do wyborów samorządowych. Przeciętnie głosowało do 70 % a w niektórych okręgach, jak na Pomorzu, na Górnym Śląsku i w Zagłębiu Dąbrowskiem do 80 % uprawnionych. Zwłaszcza Górny Śląsk wykazał niezwykle silne zainteresowanie, a udział w głosowaniu dochodził w niektórych miejscowościach do 100 % — to znaczy, że wszyscy uprawnieni do głosowania spełnili obowiązek obywatelski.

W miastach agitacja była niezwykle ożywiona, nie przekraczała jednak nigdzie ram zakreślonych przez ordynację wyborczą. Na ogół podkreślić należy wielki udział w wyborach robotników i włościan. Na Pomorzu, w Poznaniu i na Górnym Śląsku żywą działalność i wielki udział w głosowaniu wykazali Niemcy, którzy do biur wyborczych niejednokrotnie zwozili samochodami nawet chorych obywateli. Agitacja komunistyczna we wszystkich środowiskach Polski zakończyła się zarówno w Łodzi jak w Warszawie, Zagłębiu Dąbrowskiem i Małopolsce zupełnem niepowodzeniem.

Na Śląsku wybory obecne stały pod znakiem zaciętej walki, jaką prowadziła chrześcijańska demokracja, która przyjęła nową nazwę bloku katolickiego, z żywiołami, dążącymi do wspólnej, zgodnej pracy z rządem dla dobra Ojczyzny i Śląska. Świadomość, że jest to chwila niezwykle ważna dla naszego życia, pociągnęła do urny wyborczej olbrzymią większość naszego ludu. Tak licznego udziału głosujących jeszcze nigdy na Śląsku nie było. Możemy być dumni, że procent biorących udział w wyborach, o ile można wnosić z dotychczasowych sprawozdań, był największy w całej Polsce. Wykazaliśmy przez to, że jesteśmy prowincja politycznie najbardziej uświadomionych.

Wybory odbyły się u nas wszedzie w zupełnym spokoju. Przepowiednie Niemców i niektórych Polaków, że terror i gwałt będą argumentami, zmuszającemi do głosowania na Chrześcijańskie Narodowe Zjednoczenie Pracy, okazały się zwykłą demagogją. Nigdzie nie notowano wykroczeń, ani bijatyk. Powaga głosujących świadczyła, że ogół zdaje sobie sprawę z doniosłości chwili.

Do chwili zamknięcia numeru z niektórych obwodów nie otrzymaliśmy jeszcze ostatecznych wyników, pomimo specjalnej służby informacyjnej, jaką zorganizowaliśmy, by naszym Czytelnikom dać jak najwcześniej możliwie całkowity wynik wyborów. Jednak te cyfry, które zdołaliśmy zebrać, umożliwiają zdanie sobie w przybliżeniu sprawy układu sił.

Rzuca się w oczy jeden fakt: „Polonia" pisała w ostatnich dniach, że „jedynka" nie uzyska ani jednego mandatu — więc nie należy na nią głosować. Pewność siebie została dotkliwie ukarana! Wyniki, osiągnięte przez Chrześcijańskie Zjednoczenie Pracy są godną odpowiedzią, daną przez Śląsk tym, którzy w zaślepieniu swem nie przebierali w środkach by utrzymać swój stan posiadania i zwalczać rząd marsz. Piłsudskiego.

Wyniki wyborów z innych dzielnic Polski są jeszcze tak niedokładne, że podawanie nadeszłych cyfr nie dawałoby właściwego obrazu. Jednakowoż już teraz można z wielkiem prawdopodobieństwem twierdzić, że lista rządowa prawie we wszystkich okręgach uzyskała największą liczbę głosów.

Tymczasowe wyniki głosowania:

(Objaśnienie numerów list na drugiej stronie.)

Okręg wyborczy Katowice.

Miejscowość	Lista 1	Lista 2	Lista 11	Lista 17	Lista 18	Lista 34	Lista 36	Lista 37	Lista 38
POWIAT KATOWICKI.									
Bańgów	181	51	—	—	74	—	12	165	—
Bykowina	557	102	—	—	414	—	31	82	—
Bytków	498	357	—	—	263	12	46	454	—
Halemba	204	69	33	—	349	—	10	328	—
Janów	204	69	33	—	349	—	—	328	—
Kłodnica	70	71	—	—	6	—	3	123	—
Kochłowice	1616	1159	91	—	829	—	46	979	—
Kończyce	746	176	113	—	708	—	6	333	—
Maciejkowice	262	75	—	—	231	—	125	306	—
Makoszowy	523	—	108	—	582	—	2	163	2
Przełajka	151	85	—	—	45	—	4	242	—
Pawłów	772	333	102	—	773	—	13	577	—
Przyszowice	547	77	6	—	465	—	1	109	—

Okr. wyb. Kr. Huta, Tar. Góry, Lubliniec

Miejscowość	Lista 1	Lista 2	Lista 17	Lista 18	Lista 36	Lista 37	Lista 38
POWIAT ŚWIĘTOCHŁOWICKI.							
Brzeziny	673	68	—	1090	5	—	1232
Brzozowice	283	161	—	95	—	—	57
Bytom Nowy	714	95	—	369	108	—	101
Chropaczów	515	324	—	910	383	—	298
Godula	1024	475	—	259	46	—	1119
Miasto Król. Huta	9320	3208	380	19996	2052	3741	—
Kamień	282	66	—	417	—	—	444
Lipiny	1016	563	—	1762	225	—	501
Łagiewniki	267	89	—	339	325	—	288
Orzegów							
Piekary Wielkie	1313	344	—	1898	93	—	1596
Ruda	2585	781	—	4142	590	1	2618
Szarlej							
Świętochłowicee	2946	1207	—	3637	1995	—	1136

Miejscowość	Lista 1	Lista 2	Lista 17	Lista 18	Lista 35	Lista 37	Lista 38
POWIAT TARN. GÓRY.							
Repty Stare	288	4	—	199	—	—	10[illegible]
Repty Nowe	117	—	—	232	—	—	7[illegible]
Opatowice	115	41	—	140	—	—	65
Tarnowice Stare	197	9	—	222	—	—	141
Brynica	76	6	—	107	—	—	62

Okręg wyborczy Cieszyn, Bielsko, Pszczyna, Rybnik.

Miejscowość	Lista 1	Lista 2	Lista 11	Lista 12	Lista 17	Lista 18	Lista 33	Lista 36	Lista 37	Lista 38	Lista 39
POWIAT RYBNICKI.											
Rybnik	2650	469	24	—	14	2490	—	—	4	3502	—
Adamowice	157	3	—	—	—	111	—	—	—	8	—
Bełsznica	207	2	—	—	—	68	—	—	—	46	—
Bluszczów	184	3	—	—	—	41	—	—	—	98	—
Bogunice	125	—	—	—	—	—	—	—	—	46	—
Buków	61	—	—	—	—	40	—	—	—	68	—
Dzimierz	202	—	—	—	—	3	—	—	—	5	—
Folwarki	—	4	—	—	—	30	—	—	—	49	—
Gotartowice	123	23	4	—	—	63	—	—	—	324	—
Godów	317	9	—	—	—	120	—	—	—	4	—
Gołkowice	470	27	—	—	—	219	—	10	—	27	—
Jamborowice	377	98	1	—	—	81	—	—	—	330	—
Jastrzębie Dolne	248	11	—	—	—	4	—	—	—	24	—
Jastrzebie Górne	138	—	—	—	—	—	—	—	—	32	—
Jedłownik	92	19	—	—	—	33	—	—	—	19	—
Kamień przy Rzędowce	104	105	—	—	—	101	—	—	—	117	—
Kamień n/O.	80	—	—	—	—	26	—	—	—	43	—
Kleszczów	44	10	—	—	—	39	—	—	—	226	—
Kłokocin	17	148	—	—	—	20	—	—	—	115	—
Kobyla	181	2	1	—	—	118	—	—	—	54	—
Kokoszyce	130	—	1	—	—	87	—	—	—	249	—
Kornowacz	88	—	18	—	—	118	—	—	—	101	—
Krostoszowice	200	42	—	—	—	40	—	—	—	13	—
Łaziska Dolne	266	2	—	—	—	97	—	—	—	28	—

Miejscowość	Lista 1	Lista 2	Lista 11	Lista 12	Lista 17	Lista 18	Lista 33	Lista 36	Lista 37	Lista 38	Lista 39
Łaziska Górne	62	—	—	—	—	26	—	—	—	35	—
Ligota Tworkowska	17	—	—	—	—	11	—	—	—	85	—
Nowawieś	92	1	—	—	—	18	—	—	—	26	—
Niedobczyce	808	206	36	—	—	451	—	—	—	795	—
Nieboczowy	62	—	—	—	—	106	—	—	—	110	—
Ochojec	80	71	—	—	—	117	—	—	—	33	—
Odra	56	—	—	1	—	45	—	—	—	49	—
Olza	234	2	21	—	—	165	—	—	—	78	—
Osiny	55	1	—	—	—	60	—	—	—	189	—
Paruszowiec	109		—	—		151		—	—		60
Podbucze	50	19	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Pogrzebień	100	—	—	—	—	80	—	—	—	92	—
Popielów	490	179	104	—	—	248	—	—	43	165	—
Przegędza	104	61	—	—	—	16	—	—	—	199	—
Pstrążna	144	1	—	—	—	34	—	—	—	107	—
Raszczyce	135	5	—	—	—	200	—	—	—	104	—
Rogi	209	3	—	—	—	149	—	—	—	130	—
Ruptawiec	11	—	—	—	—	1	—	—	—	4	—
Stanowice	94	8	—	—	—	92	—	—	—	158	—
Skrbeńsko	195	10	—	—	—	21	—	—	—	2	—
Skrzyszów	243	228	—	—	—	149	—	—	—	28	—
Sumina	139	1	—	—	—	23	—	—	—	121	—
Turza	117	33	—	3	—	33	—	—	—	278	—
Wilchwa	206	27	—	—	—	100	—	—	—	230	—
Wilcza Dolna	86	13	—	—	—	272	—	—	—	1	—
Wilcza Górna	110	9	3	—	—	259	—	—	2	4	—
Zamysłów	94	19	6	—	—	79	—	—	—	242	—
Zebrzydowice	84	1	—	—	—	74	—	—	—	215	—
Zofiówka	19	4	—	—	—	1	—	—	—	8	—
Żytna	91	4	—	—	—	77	—	—	—	43	—
POWIAT PSZCZYNA.											
Bieruń Nowy	214	34	2	—	—	106	—	—	9	197	—
Bojszowy	56	—	10	—	—	30	—	—	9	155	—
Bojszowy Nowe	53	—	7	—	—	56	—	—	6	132	—
Cielmice	136	63	62	—	—	73	—	—	60	88	—
Czarnuchowice	36	—	—	—	—	3	—	—	—	45	—

Miejscowość	Lista 1	Lista 2	Lista 11	Lista 12	Lista 17	Lista 18	Lista 33	Lista 36	Lista 37	Lista 38	Lista 39
Góra	98	170	—	—	—	22	—	—	—	78	—
Jaroszowice	169	101	—	—	—	86	—	—	—	35	—
Jedlina	108	—	13	—	—	111	—	—	16	278	—
Kobielice	303	6	5	—	—	79	—	—	—	52	—
Kol. Boer	105	211	27	—	—	90	—	—	—	33	—
Kostuchna	268	223	50	—	—	41	—	—	—	138	—
Kryry	362	21	2	—	—	51	—	—	—	83	—
Lędziny	109	71	—	—	—	58	—	—	—	21	—
Miedźna	222	—	12	—	—	24	—	—	—	218	—
Murcki	478	237	131	—	—	324	—	—	7	158	—
Mizerów	296	13	1	—	—	46	—	—	—	64	—
Piasek	135	48	—	—	—	116	—	—	—	279	—
Paniówek	59	9	4	1	—	47	—	—	—	25	1
Poręba	148	23	—	—	—	67	—	—	—	57	—
Pszczyna miasto	659	56	12	—	—	1780	—	—	—	792	—
Radostowice	180	21	10	—	—	65	—	—	—	49	—
Rudziczka	144	4	—	—	—	31	—	—	—	4	—
Suszec	389	20	4	—	—	70	—	—	—	192	—
Starawieś	329	55	36	—	—	292	—	—	—	290	—
Studzieniec	29	15	25	—	—	30	—	—	—	204	—
Ściernie	54	32	—	—	—	35	—	—	23	71	—
Rudołtowice	151	4	2	—	—	82	—	—	—	92	—
Radostowice	181	21	10	—	—	65	—	—	—	49	—
Urbanowice	318	132	58	—	—	121	—	—	—	24	—
Wilkowyje	172	2	2	—	—	19	—	—	—	143	—
Pawłowice	162	50	14	—	—	130	—	—	1	321	—
Zawadka	66	20	—	—	—	18	—	—	—	3	—
POWIAT BIELSKI.											
Bystra	40	206	—	—	6	46	—	—	25	—	—
Mnich	344	239	—	—	—	—	—	—	—	9	—
Frelichów	68	79	—	—	—	1	—	—	3	6	—
POWIAT CIESZYŃSKI.											
Kozakowice Górne	48	71	—	—	—	3	—	—	—	20	—
Kisielów	178	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Łączka	63	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—

OBJAŚNIENIE Nr. LIST W OKRĘGACH: Lista 1: Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem. Lista 2: P. P. S. — Lista 11: Monarchistyczna Organizacja Wszechstanowa. — Lista 12: Chłopskie Stronnictwo Radykalne — Lista 17: Zjednoczenie Narodowo-Żydowskie w Małopolsce. — Lista 18: Blok Mniejszości Narodowych w Polsce. — Lista 33: Ogólno-Żydowski Narodowy Blok Wyborczy do Sejmu i Senatu. — Lista 34: Niezależna Socjalistyczna Partja Pracy. — Lista 36: Blok Jedności Rob. Chłopskiej. — Lista 37: Polski Blok Kat. Ch. D. — W okręgach Bielsko-Cieszyńskim i Pszczyńsko-Rybnickim jest Lista 37: Główny Komitet Wyborcz P. P. S. lewicy. — Lista 38: Polski Blok Katolicki Ch. D. — Lista 39: Związek Chrześc. Lud. ś. p. ks. St. Stojałowskiego (Stojałowczyków)

Tymczasowe wyniki ogólne.

Do chwili puszczenia numeru pod prasę, nadeszły z poszczególnych okręgów wyborczych następujące wyniki:

Okręg Katowice:

Lista 1 (Chrz. Zjed. Pracy) miasto Katowice	15.664
powiat Katowice	26.671
	42,335
Lista 2 (P. P. S.) miasto Katowice	5.638
powiat Katowice	15.308
	20.946
Lista 18 (Niemcy) miasto Katowice	24.276
powiat Katowice	30.504
	54.780
Lista 36 (komuniści) miasto Katowice	1.757
powiat Katowice	7.905
	9.662
Lista 37 (Blok katolicki) miasto Katowice	10.196
powiat Katowice	20.054
	30.250

Okręg Król. Huta.

Lista 1 (Chrz. Narodowe Zjednoczenie Pracy)	
Król. Huta miasto	9.320
Świętochłowice	27.637
Tarnowskie Góry	8.381
Lubliniec	4.161
	49.499
Lista 2 (P. P. S.)	
Król. Huta	3.208
Świętochłowice	8.546
Tarnowskie Góry	1.827
Lubliniec	875
	14.456
Lista 18 (Niemcy) Król. Huta	19.996
Świętochłowice	32.126
Tarn. Góry	10.240
Lubliniec	6.480
	68.842
Lista 38 (Blok katolicki) Król. Huta	3.741
Świętochłowice	15.644
Tarn. Góry	7.056
Lubliniec	5.220
	31.661

Okręg Bielsko.

Lista 38 (Blok katolicki):	
Powiat Pszczyna	14.902
„ Rybnik	24.991
„ Bielsko miasto	395
Powiat Bielsko	1.505
„ Cieszyn	1.411
	43.204
Lista 1 (Nar. Chrz. Zjednoczenie Pracy)	
Powiat Pszczyna (brak wyników z 16 okr.)	17.645
„ Rybnik	30.706
„ Bielsko miasto	1.216
„ Bielsko powiat	9.266
„ Cieszyn	18.612
	77.448
Lista 2 (PPS.)	
Powiat Pszczyna	7.862
„ Rybnik	7.142
„ Bielsko miasto	2.676
„ Bielsko powiat	15.694
„ Cieszyn	9.118
	42.492
Lista 18 (Niemcy)	
Powiat Pszczyna	14.351
„ Rybnik	22.579
„ Bielsko miasto	4.661
„ Bielsko powiat	7.547
„ Cieszyn	2.688
	51.826

Biuro Wolffa o wyborach.

Bytom. (WTB.) Urzędowa niemiecka agencja telegraficzna, t. z. Biuro Wolffa, podaje wiadomość, że niedzielne wybory polskie odbyły się w zupełnym spokoju. Zwłaszcza w Województwie Śląskiem nie miały miejsca żadne wykroczenia antyniemieckie. Wszyscy wyborcy, także niemieccy, oddali głosy bez wywierania na nich nacisku z żadnej strony.

(Powyższy głos urzędowej niemieckiej agencji telegraficzny jest ważny dla tego, że niechybnie w prasie niemieckiej spotykać się będziemy z twierdzeniami o „antyniemieckim terorze wyborczym." — Redakcja.)

Marsz. Piłsudski kieruje polityką zagraniczną.

Warszawa. (PAT.) Wobec wyjazdu ministra spraw zagranicznych p. Augusta Zaleskiego na sesję Rady Ligi Narodów do Genewy na czas jego nieobecności sprawami polityki zagranicznej kierować będzie osobiście prezes Rady Ministrów marszałek Piłsudski.

Ostatnie telegramy.

Polska a Sowiety i Niemcy.

Berlin. (PAT.) „Vossische Zeitung" podaje wywiad udzielony korespondentowi tego pisma przez min. Zaleskiego przed jego odjazdem do Genewy. Min. Zaleski oświadczył, że Polska nie będzie na obecnem posiedzeniu zaprzątać Rady Ligi Narodów kwestją podjęcia stosunków polsko-litewskich. Nie wyklucza to, że Radzie Ligi przedłożone zostanie sprawozdanie o obecnym stanie stosunków polsko-litewskich.

Korespodent „Vossische Zeitung" zadał ministrowi zapytanie dotyczące rokowań handlowych polsko-niemieckich i polsko-sowieckich. Minister Zaleski oświadczył, że Polska znajduje się obecnie z rządem sowieckiem w stadjum konferencji wstępnych. Rząd polski, tak jak przedtem, pragnie rokowania handlowe z Niemcami posunąć w miarę możności naprzód Z drugiej strony — oświadczył min. Zaleski — nie wątpię, ze rząd niemiecki nie podziela skrajnych poglądów przeciwników traktatu handlowego w Niemczech. Waloryzacja polskiej taryfy celnej, dokonana w ostatnich czasach, wyjaśniła kwestję taryfowo-celne, czego strona niemiecka oddawna pragnęła. Fakt ten może przyczynić się tylko do przyspieszenia rokowań. Min. Zaleski wyraził nadzieję, że rokowania te nie spotkają się z żadnem niespodziewanem zarządzeniem gospodarczem Niemiec, któreby wpłynęło ujemnie na poważne interesy wywozowe Polski i któreby mógło stworzyć poważne utrudnienie dojścia do porozumienia. „Vossische Zeitung" dodaje do ostatniego punktu tego wywiadu wyjaśnienie, wyrażające przypuszczenie, że ostatnia uwaga min. Zaleskiego odnosi się do kwestji systemu zaświadczeń wywozowych na nierogaciznę, poruszanych w ostatnich czasach w debatach handlowo-politycznych niemieckich kół agrarnych. Pomysł ten miał wywołać w polskich kołach urzędowych pewne obawy, jednakże dotychczas z niemieckiej strony oficjalnej nie został wciągnięty do rokowań.

Bójka wyborcza.

Bielsko. (PAT.) W nocy z 3 na 4 bm. miała miejsce bójka między agitatorami niemieckimi, którzy naklejali plakaty wyborcze, a wyborcami polskimi. Patrol policyjny, który wkroczył, został obrzucony kamieniami przez agitatorów niemieckich, którzy schronili się w jednym z domów i stamtąd obrzucali w dalszym ciągu policję kamieniami. Padło nawet kilka strzałów, na szczęście nieszkodliwych. Policja zlikwidowała zajście, aresztując 6 osób.

WIADOMOŚCI ZE ŚLĄSKA

Wtorek 6 marca

Św. Perpetuy i Felicyty, męczenniczek, † 203.

Sw. Kolety, pannv ref. Klarysek we Francji, * 1380, † 1437.

SŁOW.: WOJSŁAW.

Od tego czasu zaczał Jezus nauczać i głosić: Pokutę czyńcie, bo przybliżyło się królestwo niebieskie! (Mateusz IV. 17).

Zdania: Bóg miłuje serca pogodne i zwracające się ku Niemu z całą ufnością.

Nie wypoci tego w łazni, gdy się kto na duszy zbłaźni. Mikołaj Rej.

Kalendarz astronomiczny: Słońce wsch. o godz. 6.22, zach. o godz. 17.30. Księżyc wsch. o godz. 17.25, zach. o godz. 6.53. Pełnia księżyca o godz. 12, m. 26,9. Merkury wsch. 5.33, zach. 16.01. — Wenus (Jutrzenka) wsch. 5.22, zach. 14.38. — Mars wsch. 5.01, zach. 13,43. — Jowisz wsch. 7.13, zach. 19.43. — Saturn wsch. 2.00, zach. 10.18.

Długość dnia wynosi 11 godz. 8 m.

Zmiany powietrza przed 100 laty: burzliwe, zimne. Jutro: śnieg lub deszcz, mgła.

Marzec w podaniach.

Założyciel Rzymu, dając ludowi nowy kalendarz, rok podzielił na dziesięć miesięcy, każdy po 30 dni z 60 dniami dopełniającemi. Miesiąc marzec poświęcił Marsowi, bożkowi siły brutalnej czyli wojny. Na uroczystościach ku czci tegoż bożka urządzano na polach ćwiczenia, popisy siły i zręczności. Pola te zwano marsowemi. W kalendarzu republikańskim, miesiąc ten zwano ventose (miesiąc wiatru).

Przysłowia i wróżby na marzec.

Czterdziestu męczenników jakich,
Czterdzieści dni po nich takich.
Na świętego Grzegorza,
Idą rzeki do morza.
Suchy marzec, mokry maj,
Będzie żyto gdyby gaj.
Suchy marzec, maj niechłodny,
Kwiecień mokry, rok niegłodny.
Gdy na św. Józefa bociek przybędzie,
To już śniegu nie będzie.
Na święty Kazimierz
Już nie zmarzniesz.
Benedykt w pole z grochem,
Wojciech z owsem jedzie.
Stanisław z lnem,
Filip tatarkę wywiedzie.
Oblubieniec pogodny,
Rok będzie urodny.
Jakie Zwiastowanie,
Takie Zmartwychwstanie.
Ostatni wtorek jaki,
Post cały pewno taki.
Gdy w ostatki jest dzień gładki.
Dobre rolnikom nowiny,
Jakby lasy oziminy.

— Dalsza tymczasowa podwyżka płac urzędniczych. Z Warszawy donoszą: Wiceminister skarbu Grodyński oświadczył delegacji urzędników państwowych, iż departament budżetuwy opracuje projekt tymczasowej podwyżki płac urzędniczych na okres od 1 kwietnia do 1 lipca. Zadecydowano już, że w okresie tym pobory urzędnicze zachowają wypłacone już w pierwszym kwartale b. r. 15 procent dodatku. Ponieważ brana jest w rachubę możliwość powiększenia tego dodatku o dalszych 5—10 procent. Sprawa ta będzie ostatecznie rozstrzygnięta między 12 a 16 marca.

— Opłaty w państw. szkołach średnich. Od 1 bm. obowiązują opłaty w państwowych szkołach średnich ogólno-kształcących jak następuje:

Taksa wstępna 3 złote, za egzamin wstępny do klasy drugiej lub wyższej 10 złotych, do 8-mej 20 złotych. Taksa za egzamin wstępny z różnicy programów 4 złotych. Za egzamin prywatny 20 złotych, dojrzałości 12 złotych za pełny egzamin dojrzałości dla eksternów 60 złotych. Za uzupełniający egzamin dojrzałości dla eksternów 15 złotych. Duplikat świadectwa rocznego lub półrocznego 5 złotych, dojrzałości 10 złotych. Taksa administracyjna wynosi rocznie 110 złotych.

Egzamin wstępny do klasy pierwszej bezpłatny, a także do czwartej, jeżeli go składa uczeń siódmej klasy powszechnej.

Zwolnieni od taksy administracyjnej są w połowie rodzice niezamożni, tudzież funkcjonarjusze państwowi i wojskowi, o ile nie posiadają majątku. W całości w przypadkach zupełnego ubóstwa i to najwyżej 10 procent ogół uczniów całej klasy.

Od taksy egzaminacyjnej zwolnieni są uczniowie pilni i postępujący w naukach. W przypadku odmówienia zwolnienia rozstrzyga kuratorjum.

Województwo śląskie

* **Inspektor Maurer opuścił Śląsk.** Inspektor Maurer, delegat Rady Ligi Narodów, który bawił na Górnym Śląsku i egzaminował dzieci polskie w szkołach niemieckich, ukończył swoje czynności urzędowe i opuścił Górny Śląsk. Na podstawie egzaminów, wykonanych przez inspektora Maurera, opinja polska może być zupełnie spokojna. Niewątpliwie stwierdziły one, że olbrzymi procent dzieci polskich uczęszcza do szkół niemieckich.

* **Konferencja pastoralna.** W czwartek, dnia 8-go b. m. o godz. 3.15 po południu odbędzie się w Katowicach w kaplicy Sióstr Elżbietanek i w Domu Związkowym przy kościele Marjackim konferencja pastoralna. Ks. oficjał Jurczyk z Katowic odczyta referat: „Stowarzyszenia Kościelne“. (o)

* **Fałszywa książka do nabożeństwa.** Na Śląsku pojawiła się książeczka do nabożeństwa pod tytułem „Koronka o miłosierdziu Bożem“. Książka ta ma przedawnioną aprobatę z r. 1895, a więc nieważną. Prócz tego treść zawiera błędy dogmatyczne. Wobec powyższego Kurja Biskupia przestrzega wiernych przed kupowaniem tej książki. (o)

* **Rozbite układy dla brukarzy.** Dnia 1-go marca odbyły się w Król. Hucie układy dla brukarzy. Prócz przedstawicieli cechu mistrzy brukarskich brali udział w układach przedstawiciele Związku pracowników budowlanych Z. Z. P. i socjalistyczno-żydowskiego Związku robotników budowlanych w Krakowie, jako kontrahenci umowy zbiorowej dla brukarzy.

Socjalista Kądzielnik wyszedł, a gdy wkraczali do lokalu przedstawiciele Związku pracowników budowlanych Z. Z. P., zbolszewiciali 2 brukarze, pochodzący z Ostrowa i 3 Niemcy ze Śląska opuścili lokal, aby przeto uniemożliwić układy z przedstawicielami Związku pracowników budowlanych Z. Z. P. Ponieważ „towarzysz“ Kądzielnik wypowiedział umowę zbiorową, wniosków zaś nie stawił, wypowiedzenia nie był w stanie uzasadnić. Wyśmiali się przedstawiciele pracodawców z Kądzielnika, jego związku i uciekłych tchórzy i postanowili wraz z przedstawicielami Związku pracowników budowlanych Z. Z. P. spór socjalistyczno-niemiecki przekazać komisji pojednawczej i rozjemczej do rozstrzygnięcia.

* **Ośmiogodzinny dzień pracy w hutnictwie śląskiem.** Z inicjatywy wojewody Grażyńskiego i komisarza demobilizacyjnego, inżyniera Gallata, minister pracy wydał polecenie, aby w najkrótszym czasie śląski urząd wojewódzki opracował projekt kolejnego przesunięcia reszty robotników w hutach cynkowych i żelaznych na 8-godzinny dzień pracy. W ten sposób ośmiogodzinny dzień pracy będzie w najbliższym czasie przeprowadzony we wszystkich hutach cynkowych i żelaznych na Górnym Śląsku.

* **Trzecia lista jubilatów-kolejarzy.** W najbliższych miesiącach Filja Katowice Stowarzyszenia Kolejarzy urządzi następujący obchód jubileuszowy dla poniższych 150 kolejarzy: 25 Józefów: Foyer, Gajda, Kulozik, Łapczyński, Synoczek, Długosz, Śliwka, Motyczka, Bortel, Matlok, Langer, Turczyński, Gałąskiewicz, Kania, Siwek, Zaja, Zielonka, Kanert, Morawiec, Igła, Księżarczyk, Michacz, Parusel, Zachwiej i Turczyński. 17 Franciszków: Kowalski, Lenort, Kudela, Siwic, Kulozik, Bacia, Szymański, Tyla, Sodzawiczny, Herman, Klaujus, Szklarek, Płaczek, Kolarczyk, Powieczka, Lisoń i Hasa. 15 Janów: Heczko, Stefan, Sitko, Niewiedzioł, Korek, Golec, Koloch, Pawlita, Kosteczka, Pietrucha, Kocur, Kudlorz, Ziółkowski, Ruda i Czaja. 8 Pawłów: Bauka, Szarla, Kubica Boroń, Szyma Drysz, Grządziel i Kokot. 7 Walentych: Nowak, Toborek, Czech, Kołodziejczyk, Brol, Morawiec i Stawowski. 5 Piotrów: Jokiel, Widera, Hudala, Poloczek i Lodek. 4 Wilhelmów: Rim, Pawlita, Zmuda i Szombera. 4 Michałów: Cibura, Sadzawiczny, Pisarek i Hryczyciu. 3 Karolów: Lorek, Sachs i Mazur. 3 Teodorów: Gus, Sośnierz i Michna. 3 Emanuelów: Jobczyk, Kiełbasa i Molenda. 3 Ludwików: Kapica, Walkowiak i Foltyn. 3 Alojzych: Bebok, Michalski i Donnerstag. 3 Ignacych: Lubos, Polok i Mika. 2 Emilów: Helman i Hajduczek. 2 Andrzejów: Lesik i Barwiński. 2 Wiktorów: Kotula i Malcherczyk. 2 Jakubów: Szostak i Szatka. 2 Stefanów: Kapczyński i Zachowski. 2 Juljuszów: Kurka i Tkoczek. 2 Edwardów: Mildner i Budnik. 2 Teofilów: Dąbrowski i Czora. 2 Wojciechów: Mróz i Stefan. 2 Konstantych: Tkocz i Sobecko. 2 Antonich: Karolczyk i Hatlapa. 2 Wincentych: Hatko i Sobek oraz Kozioł Robert, Rzeźniczek Grzegórz, Grządziel August, Grolik Marcin, Fuchs Feliks, Gawelek Maksymiljan, Baron Sylwester, Gruszka Jerzy, Kopiec Henryk, Heinrich Juljan, Byczek Klemens, Draese Ryszard, Kaizer Fryd, Jędrzej Sylwester, Ludwik Artur, Sokolnicki Bronisław, Kuleszyński Władysław, Donnerstag Alojzy, Halek Marceli, Sikoń Adam, Buchta Herman, Spiel Roman i Woźnikówna Marta (jedyna kobieta).

Z Katowickiego.

Katowice. (Zmiana lokalu). Z. Z. P. U. Zjednoczone Związki Pracowników Umysłowych Przemysłu, Handlu i Samorządu przenosi swój sekretarjat z dniem 6 marca 1928 r. z ul. Mielęckiego 4 na ul. Andrzeja 29 naprzeciw sądu powiatowego w Katowicach.

— (Echo z wieca budowlarzy). W niedzielę, dnia 26-go lutego odbył się w Katowicach wielki wiec budowlarzy. Gdy referent p. Kowalczyk zaznaczył, że Niemcy wmawiają w lud, że gdy wybory obecne wypadną dla Niemców zwycięsko, Śląsk wróci do Niemiec. Niemiec Konrad Sewina, murarz z Sadogóry w powiecie kępińskim krzyczał: „tak jest, większością głosów niemieckich w obecnych wyborach Śląsk wróci do Niemiec“. Wtórował mu w tym drugi Niemiec, murarz Kalisz, który również pochodzi z Sadogóry w Kępińskiem. Naturalnie, że obu Niemców spotkała zasłużona odprawa tak ze strony referenta, jak i polskich budowlarzy. Obaj ci murarze są zatrudnieni u budowniczego Ociepki przy wykończaniu gmachu wojewódzkiego, a aby módz tak nędzną robotę uprawiać, należą do socjalistycznego związku robotników budowlanych w Krakowie. Sewina pracował zeszłego roku w Namysłowie w Niemczech i nie wiedzieć z jakiej racji pracuje obecnie przy gmachu wojewódzkim. W Namysłowie pracował również murarz Kuraś z Proszowa w Kępińskiem. Zwolniono go z pracy, bo odsłużył wojskowość w armji polskiej. Sewina i Kalisz chwalą się publicznie, że mają kartki niemieckie w kieszeni i w dzień wyborów oddadzą je na listę niemiecką.

— (Wydawanie poświadczeń obywatelstwa). Starostwo katowickie wydaje poświadczenia obywatelstwa począwszy od 1 marca od godziny 8-mej do 11-tej.

— (Zgon działacza socjalistycznego). W czwartek 1 marca b. r. zmarł sekretarz polskich związków socjalistycznych, śp. Stanisław Rybicki. Zmarły

był radnym miasta Katowic i członkiem zarządu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Królewskiej Hucie.

— (Egzamin). Dnia 2 marca b. r. odbył się w Śląskiej Izbie Rzemieślniczej pod przewodnictwem radcy rządowego p. Zaleskiego egzamin czeladnicy w budownictwie maszyn. Egzamin złożyli kandydaci: Maksymiljan Szruba z Załęża i Emanuel Hassa z Mysłowic. (A. P.)

Mysłowice. (Uwolnienie od zbrodni morderstwa). W sobotę, dnia 3 b. m. stawał przed trzecią izbą karną w Katowicach 19-letni Gerhard Krug z Mysłowic oskarżony o morderstwo własnego brata Wilhelma. Zamordowany, który prowadził hulaszczy tryb życia, dnia 15 maja 1927 r. znowu powrócił do domu podchmielony, zaczął awanturować się i rzucał się na matkę. Doszło do bójki pomiędzy braćmi, w której młod. Gerhard, widząc się napadniętym, pchnął nożem kuchennym w pierś Wilhelma, wskutek czego zmarł tenże w drodze do szpitala. Na rozprawie sądowej oskarżony przyznaje się do winy, tłumacząc się, że krytycznego dnia był zbyt zgorszonym na brata z powodu powtarzających się napadów na matkę. Sąd uwolnił po długich naradach Gerharda od winy, motywując tem, że w danym wypadku użył obrony koniecznej. (A. P.)

Z Świętochłowickiego.

Król. Huta. Magistrat miasta Królewskiej Huty podaje do wiadomości, że w myśl art. 59 ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej z dnia 23 maja 1924 r. (Dz. U. Rz. P. Nr. 61 poz. 609) — oraz § 368 rozporządzenia wykonawczego do tejże ustawy, osoby ubiegające się o odroczenie terminu odbycia służby wojskowej mogą wnosić odnośne podania do właściwej władzy administracyjnej I instancji t. j. jeżeli chodzi o petentów z Król. Huty, do magistratu w terminie do 30 kwietnia br. względnie najpóźniej do dnia poprzedzającego stawianie się proszącego przed komisją poborową. Uprawnionymi do wnoszenia podań są w pierwszym rzędzie poborowi, ich rodziny, lub ich ustawowi zastępcy. Do podania o odroczenie służby wojskowej w wojsku stałem należy dołączyć: 1) wyciąg familijny z metryk urodzeń, obejmujący całą rodzinę tak członków żyjących jak i zmarłych, 2) zaświadczenie o stanie majątkowym z wyszczególnieniem posiadanych nieruchomości, jakoteż wartości i dochodów z posiadanego majątku, oraz czy nie pobierają jakichkolwiek wsparć lub zapomóg rządowych, lub też prywatnych. Niedotrzymanie powyższych terminów, lub nieusprawiedliwienie spóźnionego wniesienia podania pociąga za sobą utratę prawa do ubiegania się o odroczenie.

— (Zatrzymanie przemycanych towarów.) W tych dniach urzędnicy lotnej brygady na czele z komisarzem p. Kurzeją zatrzymali większą ilość przemycanych towarów różnego rodzaju z Niemiec do Polski. Niejaki Paul Klusz z Królewskiej Huty posiadał platformę z podwójnem dnem, w której przewoził przez granicę do Łagiewnik różnego rodzaju przedmioty. Po szczegółowem zrewidowaniu platformy na komorze celnej w Łagiewnikach na dnie platformy, szczelnie zamkniętej, znaleziono: przeszło 100 zamków do drzwi, 18 par dużych klamer (śrub), 10 kg sacharyny, kleszcze do chomont, 420 zamków zuchaltowych, 16 par śrub do okien, 24 sztuk kłódek, 1580 kg materjału granatowego, 2700 kg kowerkoatu, 730 kg podszewki i inne. Konie i platformę skonfiskowano i oddano komendzie policji w Królewskiej Hucie. — W dniu 25 ub. m. został zatrzymany w Sosnowcu również przez członków lotnej brygady żołnierz 52 p. p., będący na urlopie, Abram Abramowicz, który przemycał z Niemiec 15 szapoklaków (cylindrów), 6 kg 200 gr. wstążek i 2 kg koronek. — Tego samego samego dnia zaaresztowany został w Sosnowcu Abram Chmielewski, zamieszkały w Łodzi, który przemycał z Niemiec 200 talij kart do gry. Zwolniono go za złożeniem kaucji. W Sosnowcu i na terenie Górnego Śląska znajduje się dobrze zorganizowane gniazdo przemytników, którzy posługują się nawet żołnierzami. Odnośne władze powinny wysilić całą energję celem wykrycia i zlikwidowania szajki szkodników państwa polskiego.

— (100 tysięcy złotych na Dom Ludowy.) Śląski urząd wojewódzki udzielił 100 tysięcy złotych pol. subwencji na budowę domu ludowego w Królewskiej Hucie.

Świętochłowice. (Urząd stanu cywilnego w Świętochłowicach) zarejestrował w miesiącu lutym rb.: Urodzeń 45, w tem nieżywych 2 (1 chłopiec i 1 dziewczę). Z ogólnej liczby było 26 chłopców i 19 dziewcząt. Według wyznania urodziło się z obu rodziców katolików 37 dzieci, a mianowicie 20 chłopców i 17 dziewcząt, z obu rodziców ewangelików 1 dziecko (dziewczę); z ojca katolika i matki ewangeliczki dwoje dzieci (chłopców); z ojca ewangelika i matki katoliczki 1 dziecko (chłopiec). W ogólnej liczbie urodzeń było dzieci nieślubnych, urodzonych z matki katoliczki 3 (2 chłopców i 1 dziewczę). — Ślubów 33, w wszystkich wypadkach obie strony katolickie. — Zgonów 29, a mianowicie 26 katolików (meskich 9, żeńskich 17), ewangelików 3 (wszystkie męskie). Według wieku zmarło dzieci poniżej 2 lat 12 (chłopców 8, dziewcząt 4), ponad 2 do 14 lat 0, ponad 14 lat 17 osób (męskich 4, żeńskich 13).

Giełda pieniężna i towarowa.

Katowickie kursy bankowe
w dniu 3 marca 1928 r.

Płacono: za 100 złotych 46.90 marek niemieckich; za 100 marek niemieckich 213.15 złotych; za dolara amerykańskiego 8.91½ złotych; za 100 franków szwajcarskiąh 171.90 złotych.

Waluty zagraniczne na giełdzie warszawskiej
w dniu 2 marca 1928 r.

Płacono: za dolara amerykańskiego 8.88 złotych; za funt szterlingów angielskich 43.37 złotych; za 100 franków francuskich 35.99 ½ złotych; za 100 szylingów austrjackich 125.31 złotych; za 100 koron czeskich 26 złotych; za 100 lirów włoskich 47 złotych; za 100 franków szwajcarskich 171.23 złotych; za 100 guldenów holenderskich 357 złotych.

* **Katowickie ceny ziemiopłodów** w dniu 3 marca 1928 r. Płacono za 100 kilogramów fanko stacja wojewódzka w walucie złotowej: Pszenica 50—52. Żyto 44—46. Owies 39—40. Jęczmień 43—44. Makuch lniany 50—51. Makuch słonecznikowy 47 do 48. Osucie pszeniczne 31.50—32.50. Osucie rżane 29.75—30.75. Tendencja stalsza.

Hajduki Wielkie w Świętochłowickiem. (Ruchliwa działalność Chóru męskiego „Harmonja“. W ub. wtorek odbyło się w lokalu Hotelu Śląskiego doroczne walne zebranie chóru męskiego „Harmonja“. Zebranie zagaił dotychczasowy przewodniczący kupiec p. Paczński. Po przeczytaniu protokółu z ostatniego zebrania, zdawali kolejno sprawozdanie z działalności w ubiegłym roku. Ogólne sprawozdanie z działalności zdał prezes p. Paczyński, szczegółowe zaś odczytał wicesekretarz p. Zyska. Z sprawozdania między innemi dowiadujemy się, iż chór męski „Harmonja“ liczy 130 członków, z tego 74 czynnych i 56 nieczynnych. Lekcji odbyło się w ciągu roku 82, występów 18, na konkursie śpiewackim otrzymał chór IV nagrodę. W ub. roku sprawozdawczym chór męski „Harmonja mógł się poszczycić uroczystością poświęcenia sztandaru, którego dokonano 4 października. Urządzono również szereg koncertów. Stwierdzić wypada, iż liczba członków w stosunku do roku ub. zwiększyła się o całe 50 członków. Jednocześnie skarbnik zdał sprawozdanie kasowe, według którego obrót wynosił 4500 zł. Towarzystwo ma pewne zasoby ulokowane w Banku Ludowym. Na marszałka walnego zebrania powołano dyr. Banku p. Całkę, a na asesora p. Zyskę. Następnie zdała sprawozdanie komisja rewizyjna, na której wiosce walne zebranie udzieliło ustępującemi zarządowi jednogłośnie absolutorjum. Zarządzone wybory dały wynik następujący: kupiec Teofil Paczyński — Prezes (ponownie), dyr. Banku Całka — wiceprezes, Zyska — sekretarz, Knebel — zastępca sekr., Morgała Paweł — skarbnik (ponownie). Do rady towarzystwa wybrano: Dr. Mierzowskiego, dyr. Banku Świderskiego, i nacz. urzędu okr. Golasza. Dyrygentem zatwierdzony został dotychczasowy kierownik techniczny chóru utalentowany fachowiec p. Gettler, pod którego kierownictwem nastąpił prawdziwy rozkwit Towarzystwa. Chór męski „Harmonja w tym roku poszczycić się może 7-letniem istnieniem, a jego prezesem przez cały przeciąg jest p. Paczyński, znany i zasłużony działacz polski. Celem zadokumentowania swej działalności artystycznej chór „Harmonja“ urządza wspólnie z Stow. muzycznem koncert wokalno-muzyczny w dniu 18-go marca br., który transmitowany będzie do Polskiego Radja. Towarzystwo stało się prawdziwą chlubą Związku śl. kół śpiewaczych, mając na czele prawdziwych seniorów, pieśni polskiej. To też członkowie Towarzystwa z wdzięcznością spoglądają na swego prezesa p. Paczyńskiego, który już 8 rok z rzędu piastuje prezesurę, a który doprowadzi tow. jeszcze do większego rozkwitu. Po zebraniu odbyła się wspólna pogadanka towarzystwa.

Kamień w Świętochłowickiem. (Nieszczęśliwy wypadek). Dnia 1 marca około godz. 21.30 na szosie w Kamieniu samochód firmy Langer w Król. Hucie najechał na drzewo przy drodze, wskutek czego szofer doznał ciężkiego okaleczenia głowy oraz prokurzysta Silberfreund złamania lewej nogi. Samochód również został uszkodzony. Pokaleczonych odstawiono do szpitala powiat. w Szarleju. Wyadek ten nastąpił z powodu tego, że kierownica się zachamowała i nie można było jej w biegu naprawić.

Z Pszczyńskiego.

Pszczyna. (Kredyty dla rolnictwa). Z zadowoleniem stwierdzić trzeba, że władze nasze z coraz to większym zrozumieniem odnoszą się do spraw związanych z rozwojem naszego rolnictwa. Z całem uznaniem można to powiedzieć o naczelnych władzach w powiecie pszczyńskim, tego zresztą najbardziej rolniczego powiatu naszego województwa. Pan starosta dr. Zaleski żywo interesuje się ruchem organizacyj rolniczych i w krótkim czasie swego urzędowania na tem stanowisku, dał już kilkakrotnie swej życzliwości dowody. Dalszem dowodem jest, że jak się dowiadujemy, w ostatnich dniach uzyskał dla swego powiatu w Państwowym Banku Rolnym kredyt w wysokości 150.000 złotych, który za pośrednictwem Powiatowej Kasy Oszczędności w Pszczynie rozdzielany będzie rolnikom powiatu pszczyńskiego w formie pożyczek na zakup zasiewów, a w szczególności szlachetnych i racjonalnych ich odmian mając na uwadze fakt, że wielu, a zwłaszcza najdrobniejszych i finansowo najsłabszych rolników przez nieodmienianie gatunków ziemiopłodów uprawianych na tej samej glebie nieraz kilkanaście lat, gatunków przestarzałych i zdegenerowanych, naraża się na straty przez małe zbiory. Kredyty zwrotne być mają za 1 rok, jednakże dalsza prolongata ma być niewykluczona. Oprocentowanie ma być 10 procent w stosunku rocznym, coprawda znacznie droższe aniżeli przed wojną, co jednak wobec różnicy podwyższenia plonów przedstawiało będzie znaczne korzyści. Kredyt będzie gotówkowy bez przymusu kupowania w pewnych określonych firmach jedynie w oczekiwaniu, że zasiewy kupowane będą w firmach polskich i w miarę możności miejscowych. Powiatowa Kasa Oszczędności zapewne poda w następnych dniach bliższe szczegóły do wiadomości Kółkom rolniczym i gminom. Ponadto uruchomniony zostanie w Powiatowej Kasie Oszczędności dla rolników kredyt inwestycyjny Państwowego Banku Rolnego na przeciąg trzech lat. Kredytu tego kasa udzielać ma w własnej kompetencji. Przewidziane jest na miesiące późniejsze, że i długoterminowe pożyczki na lat trzydzieści z niskim oprocentowaniem, których dotychczas udzielał Państwowy Bank Rolny, udzielane będą przez tę kasę. Powyższe ma na celu, ażeby uprzystępnić te kredyty i udogodnić korzystanie z nich najszerszym sferom drobnego włościaństwa, które do tej pory musi jeździć do Katowic i nie może obywać się bez kosztów notarjalnych. Jak się również dowiadujemy, to w najbliższych dniach dla wygody publiczności kasa ma zostać przeniesiona ku rynku do lokalu zlikwidowanego Banku Przemysłowców, oddział w Pszczynie. Niewątpliwie są to dogodności, które świadczą o dużej inicjatywie i chęci służenia społeczeństwu, co niewątpliwie odbije się wdzięcznym echem w sercach włościan naszego powiatu wobec jego sternika.

— (Skazanie oszustów). Przed tutejszym sądem powiatowym odpowiadali były dyrektor Towarzystwa klucznikow Kinowski i jego zastępca Folwarczny i niejaki Pasoń, oskarżeni o oszustwo. Wymieni zbierali od przyjmowanych do służby kluczników kaucje, które przywłaszczali sobie. W ten sposób wymienieni sprzeniewierzyli kwotę sięgaj. do kilkudziesięciu tysięcy złotych. Sąd skazał Folwarcznego na 18 miesięcy więzienia, Pasonia na 8 miesięcy więzienia.

Kryry w Pszczyńskiem. (Za kradzież trzewików). Niejaka Małgorzata Szpitalowa skradła kilka par trzewików niejakiemu Brożkowi z Pszczyny. Pomagała jej przy tej kradzieży niejaka Jadwiga Kwaśna. Wymienione w dniu 23 lutego odpowiadały przed sądem w Pszczynie. Sąd skazał Szpitalową na tydzień więzienia, zaś Kwaśną na dwa tygodnie więzienia. Nadmienić wypada, że obydwie były już karane za fałszowanie mleka.

Z Rybnickiego.

Paruszowice w Rybnickiem. (Za bluźnierstwo) stawał przed sądem ławniczym w Rybniku niejaki Panek z Paruszowca. Rozprawa odbyła się przy zamkniętych drzwiach. Sąd skazał bluźniercę na miesięc więzienia.

Niedobczyce w Rybnickiem. (Budowa nowego dworca kolejowego). Stary dworzec kolejowy jest zbyt oddalony od wsi. Wobec tego gmina od dłuższego czasu zabiegała około budowy drugiego dworca w samej wsi, na co zgodziła się dyrekcja kolei w Katowicach. Budowa budynku stacyjnego rozpocznie się w najbliższych dniach kosztem gminy, która na cel ten zaciągnęła pożyczkę w wysokości 20 tys. złotych. Prawdopodobnie już od 15 maja b. r. zatrzymywać się będą pociągi na nowo wybudowanej stacji kolejowej.

Pszów w Rybnieckiem. (Założenie Z. O. K. Z.) Staraniem naucz. p. Karugi odbyło się zebranie na sali p. Musioła, celem założenia Z. O. K. Z. Na to zebranie zostali zaproszeni wybitniejsi obywatele Pszowa, oraz nauczycielstwo. Przybył też na zebranie sekretarz powiatowy Z. O. K. Z. p. Łośko. Zebranie zagaił p. naucz. Karuga hasłem „Cześć Ojczyźnie“ — poczem wygłosił kilka słów o stosunkach narodowych Pszowa. Następnie wygłosił referat sekr. powiatowy Z. O. K. Z. na temat „Znaczenie i zadanie Z. O. K. Z.“ Po referacie przystąpiono do wyboru zarządu Z. O. K. Z. Do zarządu weszli: prezes p. naucz. Karuga, wiceprezes p. naczelnik gminy Rzodeczko, sekretarz p. Wodniczak, skarbnik p. Sławek. Do komisji rewizyjnej weszli p. kier. szkoły Pradultok, p. Bartonówna, p. Staniczek. Po uchwaleniu wysokości składek miesięcznych zamknął prezes zebranie hasłem „Cześć Ojczyźnie“ nawołując do zgodnej pracy.

Ostatnie telegramy.

Fałszerstwo pieniędzy.

Altona. (WTB.) Policja wykryła warsztat fałszywych 50 fenygówek. Sprawcę i żonę jego aresztowano.

Mussolini o włoskiej polityce w Południowym Tyrolu.

Rzym. (WTB.) Przed kilku dniami sejm austrjacki zajmował się położeniem mniejszości niemieckiej w Południowym Tyrolu. Mniejszość ta znajduje się pod panowaniem włoskiem.

Mussolini imieniem rządu włoskiego w sobotę odpowiedział w sejmie rzymskim na austrjackie zarzuty ujmbienia Niemców w Południowym Tyrolu. Mussolini zaznaczył, że poraz ostatni na zaczepki podobne odpowiada słowami. W przyszłości odpowie czynami. W fałszym ciągu Mussolini zaznaczył, że żadne państwo niema prawa mieszać się do wewnętrznej polityki włoskiej w Południowym Tyrolu. Odpowiadając na poszczególne zarzuty rzekomo antyniemieckiej polityki mniejszościowej Włoch, Mussolini podkreślił, że Włochy obywateli swych traktują bez różnicy ich narodowości jedynie zażelnie od tego, jak oni ustosunkowują się do państwa. Niektórzy obywatele włoscy narodowości niemieckiej w Południowym Tyrolu nie szanują faszystowskiego państwa włoskiego. Spotyka ich zato odpowiednie traktowanie z strony państwa. Jeżeli oni sami i ich nacjonalistyczno-niemieccy przyjaciele z Austrji twierdzą, że dzieje się im krzywda w Włoszech jako Niemcom, to jest to nic innego jak próba odciągnięcia uwagi świata antywłoskiej działalności mniejszości niemieckiej w Południowym Tyrolu. Mniejszość ta, o ile jest lojalną wobec państwa włoskiego, ma pełne prawa i zupełną swobodę.

Mowa Mussoliniego przez izbę przyjęta została hucznymi oklaskami.

Pras wiedeńska ustosunkowuje się do niej krytycznie, twierdząc, że Mussolini niesłusznie Niemcom tyrolskim zarzuca działalność antypaństwową.

Handlowe rokowania francusko-włoskie.

Paryż. (WTB.) W Paryżu rozpoczęły się handlowe rokowania francusko-włoskie. Rokowania rozwijają się pomyślnie.

Aresztowanie w Portugal'i.

Lizbona. (WTB.) W stolicy portugalskiej, w Lizbonie, policja wykryła wielkie tajne składnie amunicji, karabinów a nawet armat. W związku z tem aresztowano mnóstwo osób.

Olbrzymi pożar.

Antwerpja. (WTB.) W belgijskiem mieście portowem, w Antwerpii, spłonęły częściowo wielkie zakłady fabryczne. Szkoda sięga kilka milj. franków.

Śnieżyca w Rosji Południowej.

Moskwa. (WTB.) W Rosji Południowej szalała śnieżyca, która przerwała wszelki ruch kolejowy i telegraficzny. W górach miały miejsce lawiny. W mieście Batum pod ciężarem śniegu zawalił się dom, zabijając 5 ludzi.

SPORT

Śląsk.

K. S. 06 Katowice — Naprzód Lipiny 3 : 1 (2 : 0).
K. S. Katowice rez. — Naprzód rez. 3 : 5.
K. S. Brzeziny Śląskie — Śląsk Siemianowice 1 : 7 (0 : 0).
K. S. Brzeziny Śląskie I mldz. — Śląsk I mldz. 1 : 1.
Zgoda Bielszowice — Slavia Ruda 4 : 1 (1 : 1).
Zgoda rez. — Slavia rez. 1 : 4.
Zgoda I mldz. — Slavia I mldz. 1 : 2.
Odra Szarlej — Zjednoczeni P. S. Król. Huta 0 : 0.
Odra rez. — Zjednoczeni P. S. rez. 3 : 2.
Odra I mldz. — Zjednoczeni P. S. 2 : 1.
Stadjon Król. Huta — Kresy Król. Huta 3 : 7 (1 : 5).
Stadjon I mldz. — Kresy I mldz. 3 : 2.
Silesja Łagiewniki — Jedność Michałkowice 0 : 2 (0 : 1).
Jedność — Silesja rez. 4 : 1.
Jedność I mldz. — Silesja I mdz. 2 : 0.
K. S. Bytków — Ruch Wielkie Hajduki (Liga Okręgowa) 0 : 2 (0 : 0).
Sparta Piekary — K. S. Powstaniec Król. Huta 2 : 1 (2 : 1).
Sparta I mldz. — K. S. Powstaniec I mldz. 3 : 0.
Ruch Wielkie Hajduki — Śląsk Świętochłowice 1 : 0 (0 : 0).
Diana Katowice — Rozwój Katowice 4 : 2 (0 : 1).
Mysłowice 06 — K. S. Kościuszko Szopienice 4 : 3 (3 : 2).

Poznań.

T. K. S. Toruń — Warta Poznań 4 : 3 (3 : 2).

Sprawozdanie Tow. św. Wincentego à Paulo par. św. Jadwigi w Król. Hucie

za czas od 1 stycznia 1927 do 31 grudnia 1927 roku

W roku 1927 wspierało towarzystwo nasze stale 300—350 biednych starców i staruszek, wydzielając im chleb, wsparcia pieniężne i żywnościowe. Chlebów wydano 5.248, wsparć pieniężnych 53. Bielizny dla niemowląt i dla chorych dzieci wydano poza gwiazdką 330 sztuk. Oprócz wsparć bieżących udzielało towarzystwo nasze doraźnej pomocy biednym, chorym i położnicom. Każda z położnic otrzymała wsparcie pieniężne, bieliznę dla niemowlęcia, wsparcia w naturaljach i przez parę tygodni za darmo zupę i mleko z Taniej Kuchni. Chorym zanoszono: wino, masło, jaja, oraz mleko z Taniej Kuchni. W pracy tej pomagała nam dzielnie Siostra Aniela. Biednych i chorych odwiedzono około 250 razy. W roku ubiegłym obdarzono na Święta Wielkanocne 320 biednych. Każdy z biednych otrzymał strucel 2 funtowy, jedna trzecia funta kiełbasy, ½ funta smalcu, ½ funta kawy, ½ funta cukru i 3 jaja.

W roku 1927 ubraliśmy do komunji św. 205 dzieci. Wydano: 153 par trzewików, 28 sukienek, 53 ubrań dla chłopców, 205 sztuk bielizny, 50 par pończoch, 12 czapek, 18 świec, 66 książek i 80 różańcy. Koszta wynosiły około 6000 złotych.

Dnia 23 grudnia 1927 r. odbyła się uroczystość gwiazdkowa na sali Domu Polskiego, w obecności ks. dyrektora Gajdy, czynnych członkiń towarzystwa oraz Sióstr Miłosierdzia. Każdy z obdarzonych otrzymał strucel 2 funtowy, jedna trzecia funta kiełbasy, ½ funta smalcu, ½ funta kawy, ½ funta cukru, kawałek mydła oraz ciepłą bieliznę odzież lub trzewiki. Poza tem obdarzyło towarzystwo nasze po raz pierwszy 61 rodzin bezrobotnych oraz urządziło gwiazdkę dla dzieci w klasztorze Sióstr Miłosierdzia przy ul. Gimnazjalnej. Po pięknem przemówieniu, ks. dyrektora i odśpiewaniu kolęd rozdano 58 dzieciom strucle, jabłka, pierniki, ciepłą odzież, bieliznę, lub obuwie, zeszyty i ołówki. Poza tem towarzystwo nasze interwenjowało również z polecenia ks. dyrektora i z pomocą Siostry Anieli w kilku wypadkach, tak zwanych dzikich małżeństw, starało się również o pracę dla bezrobotnych, umieszczało dzieci, sieroty w Sierocińcu i t. p. Zebrania plenarne oraz zarządu odbywały się co miesiąc w klasztorze Sióstr Miłosierdzia przy ul. Gimnazjalnej. Fundusze potrzebne czerpałyśmy z subwencji magistratu miasta Król. Huty, gminy Nowych Hajduk, Komitetu Inteligencji Pracującej, dyrekcji Kop. Skarbow., Fabryki Azotów w Chorzowie, zbiórki przed kościołem, koncertów, teatrów, składek i darów.

Kończąc niniejsze sprawozdanie, składamy należne dzięki Czcigodnemu ks. Dyrektorowi Gajdzie za wszelkie trudy i gorliwą opiekę, która nad nami roztacza, oraz czcigodnym Siostrom Miłosierdzia, za pomoc i serdeczną życzliwość nam okazywaną.

Serdecznie również dziękujemy pannie Marcie Nalepównie, panienkom z Kongregacji Marjańskiej i paniom z III. Zakonu za bezinteresowne tak bardzo gorliwe dopomaganie nam przez szycie bielizny, robienie pończoch itd.

Dalej najserdeczniejsze podziękowanie składamy wszystkim naszym szlachetnym ofiarodawcom i dobrodziejom, naszym i to magistratowi miasta Król. Huty, zarządowi gminy Nowych Hajduk, Komitetowi Inteligencji Pracującej, dyrekcji Fabryki Azotów i dyrekcji Kopalń Skarbowych oraz wszystkim Szan. Obywatelom i Obywatelkom miasta naszego, wszystkim członkiniom za wydatną pomoc i poparcie naszej pracy.

Zarząd Tow. św. Wicen. a Paulo par. św. Jadwigi w Król. Hucie.

SPRAWOZDANIE KASOWE.

Dochód.

Saldo per 1. stycznia 1927 r.	zł	669,13
subwencja magistratu	zł	4.784,00
„ Gminy Nowe Hajduki	zł	800,00
składki członkiń	zł	740,00
Zbiórki przed kościołem i koncerta	zł	1.417,85
Nadzwyczajne dary oraz listy składkowe	zł	6.597,49
	zł	15.008,47

Rozchód:

Chleb dla biednych	zł	3.122,87
wsparcia i wydatki nadzwyczajne	zł	1.050,60
Wydatki na Komunję św.	zł	5.943,27
Święcone i gwiazdka dla biednych	zł	2.679,25
	zł	12.795,99

Dochód	zł	15.008,47
Rozchód	zł	12.795,99
Stan kasy per. 1. I. 28 r.	zł	2.212,48

Zadania i działalność Śląskiego Instytutu Rzemieślniczo-Przemysłowego w Katowicach.

W strukturze organizmu życia gospodarczego G. Śląska, Śląski Instytut Rzemieślniczo-Przemysłowy, wypełnia ważne zadanie dostarczania tutejszej produkcji wykwalifikowanych pracowników i rzemieślników, a przez to przyczynia się do utrzymania przemysłu na wysokim poziomie. Naczelnym bowiem celem jego jest prowadzenie akcji nad podniesieniem wykształcenia zawodowego pracowników przemysłowych i rzemieślników, a więc podniesienie wydajności i jakości ich pracy. Do celu tego zdąża Instytut przedewszystkiem drogą urządzania kursów zawodowych, które rzemieślnikom i pracownikom przemysłowym dają niezbędne wiadomości teoretyczne, ale które mają ich zaznajomić równocześnie z najnowszemi zdobyczami techniki, narzędziami i maszynami, oraz z najodpowiedniejszem wykorzystaniem czasu i siły. Pracę tę popierać chce Instytut akcją wydawniczą, obejmującą podręczniki i publikacje pod względem treści popularnej, a pod względem ceny przystępne.

Dokształcanie zawodowe nie jest jednak jedynym środkiem, wiodącym do spełnienia zamierzeń Instytutu. Stosownie do postanowień statutu, Instytut ma się przyczyniać do rozwoju polskiego rzemiosła i wytworzenia dlań pomyślniejszych warunków egzystencji, co zamierza realizować przez tworzenie spółdzielni rzemieślniczych, maszynowych, surowych i sprzedaży, by w ten sposób przystosowywać wytwórczość rzemieślniczą do nowoczesnych warunków produkcji i zbytu. Praca Instytutu idzie również w kierunku budzenia wśród rzemieślników szlachetnej konkurencji, której służyć będą konkursy i wystawy, urządzane przez Instytut.

Dotychczasowa jednoroczna działalność Instytutu może wykazać się już obfitym plonem w zakresie kształcenia zawodowego. W pierwszym roku istnienia Instytut zorganizował i prowadził 8 kursów zawodowych, które ukończyły z wynikiem dodatnim 104 uczestników. Były to kursa następujące: 1) 3 kursa dla palaczy kotłowych w Katowicach i także kurs w Rudzie, 2) kurs kalkulacyjno-buchalteryjny — przygotowawczy do egzaminów mistrzowskich w Rybniku, 3) kurs dla dozorców urządzeń elektr. w kopalniach w Katowicach, 4) kurs dla dozorców urządzeń elektr. w kopalniach w Król. Hucie, 5) kurs dla laborantów chemicznych w Król. Hucie.

W pierwszym kwartale roku szkolnego 1927-28, Instytut przeprowadził kursa następujące: 1) kurs dla laborantów chemicznych w Król. Hucie, 2) kurs dla palaczy kotłowych w Chorzowie, 3) kurs dla palaczy kotłowych w Katowicach i 4) kurs dla rzemieślników kalulacyjno - buchalteryjny - przygotowawczy do egzaminów mistrzowskich. Ogółem na kursa te uczęszczało 82 słuchaczów. Powyższe kursa prowadzone były przez fachowe siły nauczycielskie, rekrutujące się z inżynierów-specjalistów i w pierwszej mierze uwzględniały praktyczne potrzeby odnośnych gałęzi przemysłu.

W organizacji znajdują się kursa następujące: 1) kurs elektr. spawania metali, 2) kurs dla instalacji piorunochronów, 3) kurs specjalny dla pracowników przemysłu metalowego, podzielony na oddzielne branże jak tokarstwo, ślusarstwo, kowalstwo, odlewnictwo, 4) kurs dla monterów, elektrotechnicznych i 5) kurs nauczycielski dla nauczycieli dokształcających szkół zawodowych. W dalszym ciągu w roku bieżącym Instytut ma zamiar uruchomić kurs dla maszynistów, kurs dla dozorców centralnych ogrzewań, kurs dla dozorców kotłowych, kurs dla dozorców urządzeń elektrycznych w hutach, wreszcie kurs dla wyszywaczek tkackich w Bielsku, o ile chodzi o kategorję kursów t. zw. przemysłowych. Z zakresu rzemiosł natomiast Instytut zamierza jeszcze w tym roku przeprowadzić kursa zawodowe dla stolarzy, szewców, krawców i malarzy.

Jako niezbędną podstawę działalności swojej w zakresie zawodowo-oświatowym instytut w roku bieżącym jeszcze pragnie zapoczątkować budowę wzorowych warsztatów, w których pracownicy przemysłowi i rzemieślnicy zaznajamiali się z funkcjonowaniem i techniką nowoczesnych maszyn i narzędzi, a któreby jednocześnie stanowiły zawiązkę Śląskiego Muzeum Przemysłowego.

Na linji programu działalności Instytutu znajduje się również współdziałanie w pośrednictwie zawodowem, opartem na nowoczesnych metodach psychotechnicznych.

Pełną rękojmię, że powyższy program Instytutu, zakreślony dość szeroko zostanie zrealizowany, daje obecny Zarząd Instytutu, który składa się z następujących osób: Inż. Obrąpalskiego — Dyrektora Stowarzyszenia Dozoru kotłów parowych, jako prezesa Zarządu, T. Pojdy — Prezesa Polskiego Zw. Samodzielnych Rzemieślników i Przemysłowców, jako wiceprezesa Zarządu, oraz posła Soboty, inż. Kmity, Dra Sanda, Inż. Kwiecińskiego. Dra Chroboka, Inż. Kontkiewicza, Inż. Pietrzykowskiego, Inż. Kobylińskiego, W. Jestonka, A. Gidaszewskiego i inż. Kowalczyka — jako członków Zarządu.

Sprawy gospodarcze.

Stosunki gospodarcze polsko-francuskie.

Wychodzący tutaj od paru miesięcy biuletyn informacyjny wydawany przez Grupę Parlamentarną Francusko-Polską pod redakcją pp. Edwarda Krakowskiego i Henri de Montford, ogłosił w dwuch ostatnich swych numerach wyczerpującą pracę deputowanego Capgras, członka prezydjum Grupy Parlamentarnej Francusko-Polskiej, o rezultatach, przeprowadzonej przez Grupę ankiety wśród francuskich izb handlowych o obecnem stanie stosunków ekonomicznych francusko-polskich. Ankieta ta zainicjowana została przez Grupę Parlamentarną Francusko-Polską na skutek zeszłorocznej podróży po Francji delegacji parlamentarzystów polskich, w czasie której poruszony został cały szereg kwestji, tyczących się rozwoju stosunków ekonomicznych między Francją i Polską. Na rozesłany kwestjonarjusz Izby handlowe główniejszych miast francuskich dały wyczerpujące odpowiedzi, z których dep. Capgras wyciąga we wzmiankowanych artykułach odpowiednie wnioski. Zaznacza on, że Francja importuje poważne ilości węgla, nafty, drzewa i zboża, które właśnie stanowią obieg eksportu polskiego. Przez jeden port w Dunkierce weszło do Francji w 1925-ym roku 845.000 ton, wśród których przywóz polski stanowił zaledwie 40 tys. ton. To samo da się powiedzieć o imporcie francuskim do Polski, który okazuje się nieznacznym w porównaniu z innemi konkurującemi z nim państwami. Należy więc starać się o usunięcie różnych zastrzeżeń i ograniczeń, które krępują obecnie handel zamienny między Francją a Polską. Przedewszystkiem należy ulepszyć środki komunikacyjne morzem i lądem. Dalej powstaje cały szereg kwestji, jako to zniesienie kontyngentów, otwarcie długoterminowych kredytów, uzgodnienie opłat konsularnych i t. d., cały zresztą szereg kwestji, które dep. Capgras bada szczegółowo, wykazując na szeregu przykładów ulepszenia, które uważa za najpilniejsze. Inicjatywa prywatna jak i rządowa mają tutaj szerokie pole do popisu. Dep. Capgras nie wątpi, że ulepszenia te nastąpią, co przyczyni się do zacieśnienia węzłów przyjaźni między obu wielkimi narodami, których przyjaźń i pomyślność gospodarcza niezbędnemi są dla utrwalenia pokoju i rozwoju gospodarczego całego świata.

Bawełna tanieje.

Na światowym rynku bawełnianym panuje od kilku tygodni stale słaba tendencja, a nawet poważniejsza zniżka cen. Zniżka ta wywołana została ogromnem zmniejszeniem się konsumcji (np. w grudniu u. r. o blisko 100.000 bel), a także przewidywaniami na korzystny wynik tegorocznych zbiorów. Również przestrzeń zasadzona bawełną będzie w roku bieżącym o 5 do 6 proc. większa, aniżeli w roku ubiegłym.

Zaznaczyć należy, iż farmerzy, którzy w roku ub. zarobili na bawełnie poważniejsze sumy, obecnie starają się o to, ażeby zbiory wypadły lepiej i zakupują ogromne ilości nawozów sztucznych. Obliczenie wykazało, że ilość zakupionych obecnie nawozów sztucznych jest o 20 proc. wyższa, aniżeli w roku ubiegłym. Wszystkie te czynniki musiały bezsprzecznie wpłynąć na to, że spekulanci liczyć się musieli ze zniżką bawełny, co właśnie spowodowało obecną tendencję zniżkową.

Program radjowy.

Wtorek, 6-go marca.

Katowice, fala 422 m.

16.20 Komunikaty Polskiego Związku Zrzeszeń Gosp. Woj. Śl. — 16.40 Odczyt — 17.05 Komunikat wydziału oświecenia publ. woj. śl. — 17.20 Wykład historji polskiej — 17.45 Koncert popłudniowy z Warszawy — 18.45 Rozmaitości — 18.55 Komunikat harcerski — 19.20 Transmisja opery „Żydówka“ z Poznania — 22.00 Sygnał czasu i komunikaty — 22.30 Muzyka lekka.

Warszawa, fala 1,111 m.

12.00 Sygnał czasu i komunikaty — 15.00 Komunikaty meteorologiczne i gospodarcze — 10.00, 16.40 i 17.20 Odczyty — 17.45 Koncert kameralny — 18.45 Rozmaitości — 19.05 Komunikat rolniczy — 22.00 Sygnał czasu i komunikaty — 22.30 Muzyka taneczna.

Kraków, fala 566 m.

12.00 Sygnał czasu, hejnał z wieży Marjackiej, komunikat lotniczo-meteorologiczny oraz muzyka z płyt gramofonowych — 15.00 Komunikaty meteorologiczne i gospodarcze — 16.40 i 17.20 Odczyty — 17.45 Transmisja koncertu kameralnego z Warszawy — 19.05 Komunikat rolniczy — 19.20 Transmisja opery „Żydówka“ z Poznania — 22.00 Komunikaty — 22.30 Muzyka taneczna.

Poznań, fala 344.8 m.

13.15 Muzyka gramofonowa. W przerwie giełda pieniężna — 17.45 Transmisja koncertu kameralnego z Warszawy — 19.20 Opera w 5 aktach „Żydówka“ (Transmisja z Teatru Wielkiego w Poznaniu).

Wrocław, fala 322.6 m.

Gliwice, fala 250 m.

15.45 Program dla dzieci — 16.30 Koncert — 18.00 i 18.30 Szkoła Bredowa — 18.55 Biuletyn meteorologiczny — 19.30 Przegląd sztuki i literatury — — 20.15 Sztuka „Florenza“ Tomasza Manna.

Berlin, fala 483,9 m.

12.30 Kwadrans dla rolnika — 15.30 Odczyt — 16.00 Przegląd książek — 16.40 Recytacje staroszkockich ballad — 18.30 i 19.00 Odczyty — 20.00 Transmisja opery Wagnera „Złoto Renu“.

Wiedeń, fala 217,2 m.

11.00 Poranek muzyczny — 16.10 Koncert popołudniowy — 17.20 do 18.20 Odczyty — 19.00 i 19.30 Lekcja francuskiego i angielskiego — 20.10 Koncert.

CZASOPISMA.

Świeżo ukazała się z druku książka p. Stanisława Koszutskiego, ekonomisty i prawnika, p. t. **„Walka młodzieży polskiej o wielkie ideały“.** Skład główny: Dom Książki Polskiej, Warszawa, 1928, zł. 5.—

Jestto opis i charakterystyka — na tle wspomnień osobistych — tej epoki (1881—1900), w której młodzież nasza odegrała doniosłą rolę czynnika, budzącego skutecznie społeczeństwo polskie z długiego okresu bierności i apatji politycznej, organizującego opór przeciw uciskowi i gwałtom carskiej Rosji w Polsce, współdziałającego z szerszemi prądami oświatowemi, społecznemi wolnościowemi w kraju.

Książka napisana żywo i interesująco (i narówni z „Czerwoną Warszawą“ Grabca stanowi ciekawy przyczynek do wyjaśnienia ważnej roli naszej inteligencji, a specjalnie młodzieży uniwersyteckiej, w walkach polityczno-ideowych pod b. zaborem rosyjskim).

Wiadomości Statystyczne nakładem Głównego Urzędu Statystycznego. Ukazał się zeszyt 4 Wiadomości Statystycznych na treść którego złożyły się między innemi następujące zestawienia, obejmujące aktualne dane z życia gospodarczego Polski: Produkcja górniczo-hutnicza w grudniu ub. r. Zasiewy ozime na jesieni 1927 r. Produkcja cukru. Produkcja nawozów sztucznych oraz wytwórczość produktów dystylacji ropy. Handel Zagraniczny Polski w m. styczniu b. r. Ruch statków w porcie gdańskim i gdyńskim. Koszty utrzymania według obliczeń Komisyj lokalnych. Ceny hurtowe artykułów przemysłowych. Ceny giełdowe zbóż — Przegląd Międzynarodowy. Bezrobocie i państwowe pośrednictwo pracy. Zarobki stałych niewykwalifikowanych robotników miejskich i przedsiębiorstw miejskich. Kursy dewiz i papierów procentowych na giełdzie warszawskiej. Kursy polskich pożyczek państwowych na giełdzie w Nowym Jorku. Wydatki i dochody Państwa. Wydatki i dochody Ministerstwa Poczt i Telegrafów. Wydatki i dochody Monopoli Spirytusowego i Tytoniowego. Ruch naturalny ludności w woj. łódzkiem, wileńskiem, poleskiem oraz zachodnich i śląskiem. Całości zeszytu dopełniają liczne wykresy.

„Kobieta Współczesna“. Imponująco przedstawia się nr. 10 „Kobiety Współczesnej“ poświęcony zagadnieniu „Zadania Kobiet w Sejmie i w Senacie“. Numer ten stoi na stanowisku obrony pełnego równouprawnienia kobiet w Polsce. A więc sprawa dopuszczenia kobiet na stanowisko sędziowskie (artykuł Wandy Grabińskiej) a zwłaszcza do sądownictwa dla nieletnich, sprawa opieki prawnej nad pracą kobiet i nieletnich w pracy najemnej (artykuł H. Krahelskiej), równouprawnienie kobiet urzędniczek, wreszcie równouprawnienie kobiet na uniwersytetach. Nadzwyczaj interesująco przedstawia się ankieta, która obejmuje nazwiska najwybitniejszych działaczek społecznych i politycznych bez względu na ich przynależność polityczną. Numer ten powinien zainteresować szerokie koła kobiece.

Sprawy towarzystw.

Siemianowice. Zw. Uchodźców Śl., filja Siemianowicie urządza w poniedziałek, dnia 5 marca bieżącego roku o godzinie 7 wieczorem bardzo ważne zebranie w lokalu p. Uhera. **Zarząd.**

Lipiny. Podajemy do publicznej wiadomości, że Związek kat. robotników pod opieką św. Józefa będzie w bież. roku dnia 15 lipca obchodził 38-letnią rocznicę swego założenia i razem uroczystość poświęcenia nowego sztandaru. Dlatego uprasza się na tej drodze nasze bratnie związki, ażeby w tym dniu nie urządzały swych letnich zabaw, gdyż będą zaproszone na tę uroczystość i to Związki św. Józefa: w Wełnowcu, w Bytkowie, w Siemianowicach, w Świętochłowicach, w Klimzowcu, w Goduli, i Związek św. Stanisława w Chropaczowie. Związek kat. mężów w Orzegowie. Uprasza się powyższe związki o przysłanie nam adresów swych pp. prezesów wzgl. sekretarzy i to na ręce sekretarza związkowego pana Poziomskiego Jana, ulica Szkolna 17, ażebyśmy mogli potem zaproszenia i programy wysłać. Szczęść Boże!

Odpowiedzi redakcji.

T. S. Palowice. 50 000 mkn. z października 1922 r. równają się 156,25 złotych. Z pożyczki hipotecznej należy zwrócić 15 % przerachowanej sumy czyli 18,43 złotych.

Wino, piwo 123. Do handlu piwem i winem potrzebne jest zezwolenie Urzędu Akcyz i Monopolów. Wyroby, podane przez Pana, do handlu się nie nadają. Firma nam nieznana, radzimy zapytać się w Poselstwie holenderskiem w Warszawie, ul Czacka.

Nakładem i czcionkami firmy „Katolik“ spółka wydawnicza z ogr odp. w Bytomiu Śląsk Opolski. — Za redakcję odpowiada Franciszek Godula w Król. Hucie.